

[Justitsministeren.]

dens foregående vandel i straffelovens § 80, der fastsætter de almindelige kriterier for strafudmålingen. En sådan ændring vil ikke og bør heller ikke forhindre domstolene i ved strafudmålingen efter omstændighederne at tillægge gerningsmandens fortid betydning, men den vil modvirke tendenser til unødigt eller urimelig strafskærping som følge af gentagen kriminalitet og således støtte en allerede igangværende udvikling bort fra anvendelse af skærpede straffe over for tidligere straffede.

Udmålingsniveauet kan også påvirkes gennem en ændret udformning eller brug af eksisterende sanktionsarter. Straffelovrådet har i sin indstilling særlig peget på en udvidet brug af betingede domme, herunder kombinationsdomme efter straffelovens § 58. Jeg kan ganske tiltræde de synspunkter, som straffelovrådet har givet udtryk for. Det er naturligt i den forbindelse også at nævne forslaget til ændring af straffelovens § 40 om overtrædelse af prøveløsladelsesvilkår, der skal tilskynde til, at frihedsberøvelse, dvs. genindsættelse, i anledning af vilkårsovertrædelse ikke bliver hovedreglen, samt forslaget om at ophæve den strafforlængende virkning af anbringelse i straffecelle.

Ud over det mere generelle spørgsmål om sænkning af strafudmålingsniveauet har arbejdsgruppen stillet forslag om ændring af den strafferetlige linie, der følges på forskellige områder inden for straffelovens specielle del. Det gælder sager om butikstyveri, afbetalingsunderslæb, brugstyveri af motor køretøjer og checkmisbrug.

For så vidt angår butikstyveri, har arbejdsgruppen foreslået, at der til straffelovens § 287 føjes en bestemmelse, hvorefter påtale ved tyveri af varer, som er udbudt til salg på en sådan måde, at de er let tilgængelige for kunderne, kun finder sted, hvis almene hensyn kræver det.

Samtlige de myndigheder, der har udtalt sig om arbejdsgruppens forslag, har taget afstand fra en sådan bestemmelse. Man har bl. a. anført, at det såvel af generalpræventive grunde som af hensyn til at sikre overensstemmelse mellem straffeloven og den almindelige moralopfattelse i befolkningen er af betydning at fastholde, at tyveri er strafbart, uanset under hvilke omstændig-

heder det begås. Heller ikke straffelovrådet har kunnet tiltræde arbejdsgruppens forslag, idet man finder en udskillelse af visse butikstyverier fra det strafbare område vilkårlig.

Da den ønskede lempelige behandling af butikstyverier kan opnås dels ved en udbygning af den tiltalefrafaldspraksis, der allerede er indledt i sager om butikstyveri, dels ved en udvidet anvendelse af straffelovens § 287 i disse sager, har jeg ikke fundet det nødvendigt eller rigtigt at stille forslag om afkriminalisering. Justitsministeriet vil imidlertid gennem anklagemyndighedens tiltalepraksis søge at fremme den ønskede udvikling.

Arbejdsgruppen er gået ind for en fuldstændig afkriminalisering af de hidtidige afbetalingsunderslæb, dvs. en afkriminalisering omfattende såvel forholdet mellem afbetalingssælgeren og -køberen som forholdet mellem afbetalingskøberen og den senere erhverver af den solgte ting. Det foreliggende forslag tilsigter alene en afkriminalisering i forholdet mellem afbetalingssælgeren og -køberen. Jeg har herved lagt vægt på den civile retlige retsbeskyttelse, der er tillagt sælgeren over for afbetalingskøberen og senere erhververe af den solgte genstand. Jeg har derimod ikke på det foreliggende grundlag fundet at kunne fratage den senere godtroende erhverver af en genstand, der er solgt med ejendomsforbehold, enhver strafferetlig beskyttelse. Videresælget vil derfor efter omstændighederne kunne være bedrageri over for denne erhverver.

En gennemførelse af forslaget vil udelukke afbetalingssælgeren fra at benytte truslen om anmeldelse for underslæb som pressionsmiddel over for afbetalingskøberen. Viser det sig imidlertid efter en eventuel gennemførelse af forslaget, at afbetalingssælgeren i stedet enten på egen hånd eller i forståelse med den senere erhverver af den solgte genstand benytter en anmeldelse for bedrageri eller trussel herom som pressionsmiddel over for afbetalingskøberen, er jeg indstillet på at søge gennemført en ordning, hvorefter anmeldelse for bedrageri ikke kan indgives alene af afbetalings-sælgeren.

For så vidt angår brugstyveri, har arbejdsgruppen taget afstand fra den i praksis nærmest undtagelsesfri anvendelse af ubetinget